

Vejledning om sundhedsrådgivningsaftaler for svinebesætninger

Afsnit I	Indledning
Afsnit II	Generelt om sundhedsrådgivningsaftaler
Afsnit III	Bemærkninger til de enkelte bestemmelser i bekendtgørelsen

Afsnit I Indledning

Denne vejledning omhandler [bekendtgørelse nr. 991 af 25. maj 2021 om sundhedsrådgivningsaftaler for svinebesætninger](#).

Vejledningen har til formål at uddybe bekendtgørelsens tekst og dermed bidrage til en ensartet fortolkning. Vejledningen retter sig til landmænd og dyrlæger, samt de myndigheder, der har tilsynet med overholdelsen af reglerne. Vejledningen skal ses som supplement til bekendtgørelsen, og kan således ikke stå alene.

Vejledningen er revideret med baggrund i den seneste ændring af bekendtgørelsen i forbindelse med nyt VetStat, der er taget i brug i første halvdel af juni 2021. Bekendtgørelsen trådte i kraft den 1. juni 2021, på nær bestemmelsen om, at en sundhedsrådgivningsaftale kan indgås digitalt via nyt VetStat. Denne bestemmelse trådte i kraft den 14. juni 2021.

I forbindelse med ibrugtagning af nyt VetStat blev VetReg (Dyrlægeregistret) lukket og VetReg integreret i nyt VetStat. Oplysninger om sundhedsrådgivningsaftaler vil fremover fremgå af nyt VetStat. Sundhedsrådgivningsaftaler skal fra og med den 1. juni 2021 være indgået og registreret på besætningsniveau, dvs. at en aftale kun må omfatte én besætning. Fra samme dato skal lægemidler udleveres eller ordineres til en besætning/med angivelse af besætningsnummer.

Bekendtgørelsen indeholder endvidere detaljerede ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser.

Vejledningen afløser Vejledning om sundhedsrådgivningsaftaler for svinebesætninger af 17. marts 2020.

Afsnit II Generelt om sundhedsrådgivningsaftaler

I det følgende beskrives hovedprincipperne i reglerne om sundhedsrådgivningsaftaler (SRA). Detaljerede fortolkninger af de enkelte bestemmelser i bekendtgørelsen findes i afsnit III.

Obligatorisk eller frivillig sundhedsrådgivningsaftale

Der skal indgås sundhedsrådgivningsaftale (SRA), hvis antallet af svin i en besætning er større end eller lig med:

- 300 søer, gylte eller orner,
- 3.000 slagtesvin (30 kg – slagtning), eller
- 6.000 smågrise (7-30 kg)

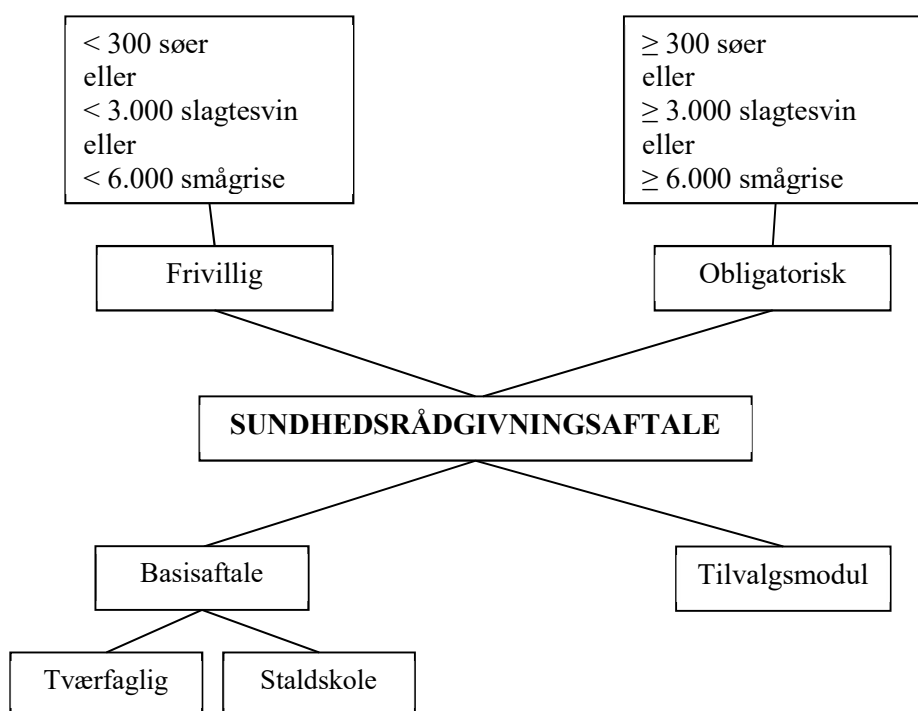
For besætninger, hvis størrelse er under tærskelværdierne, er det frivilligt at indgå SRA. De, som vælger en frivillig SRA, får adgang til samme muligheder for valg af aftaletype, samme rettigheder og samme forpligtelser som besætninger, der er omfattet af obligatorisk sundhedsrådgivning (OSR).

Indgåelse af sundhedsrådgivningsaftale

En sundhedsrådgivningsaftale skal indgås mellem en dyrlæge og en besætningsansvarlig og kan kun omfatte én besætning med dyr af samme dyreart.

Aftaletyper

I det følgende beskrives kort, hvilke typer af SRA der kan vælges imellem. Valgmulighederne skitseres i figur 1. Som det fremgår af figuren, kan der ved både frivillige og obligatoriske aftaler vælges frit mellem basisaftale og tilvalgsmodul.

Figur 1. Aftaletyper

I tilvalgsmodul kan der, hvis besætningen udelukkende består af slagtesvin (30 kg - slagtning), indgås en aftale med reduceret antal rådgivningsbesøg.

Oversigt over mindste antal rådgivningsbesøg og maksimale ordineringsperioder fremgår af tabel 1.

Aftaletype	Antal rådgivningsbesøg	Maksimalt antal ordineringsperioder ¹
Basisaftale - tværfaglig	2	5
Basisaftale - staldskole	1	5
Tilvalgsmodul	9	50
Tilvalgsmodul - Kun slagtesvin	4	63

Tabel 1. Antal rådgivningsbesøg og maksimale ordineringsperioder i dage

Dyrlægens rådgivning om dyrevelfærd (herunder Målrettet dyrevelfærdsindsats)

Rådgivning om dyrevelfærd har til hensigt at sikre, at der ikke er væsentlige dyrevelfærdsmæssige problemer i besætningen, og at eventuelle kritiske forhold rettes, inden dyrenes velfærd kompromitteres. Målrettet dyrevelfærdsindsats skal desuden sikre et løft af dyrevelfærden på udvalgte områder i den enkelte besætning.

I forbindelse med rådgivning om dyrevelfærd skal der foretages en vurdering af dyrevelfærdstilstanden i besætningen med baggrund i dyrevelfærdslovens² §§ 2 og 3, samt bestemmelserne i bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af grise³. Det skal sikres, at dyrene behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Endvidere skal det sikres, at alle dyr behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. De rum og arealer, hvor dyr holdes i de enkelte staldafsnit, skal ligeledes indrettes på en sådan måde, at dyrenes behov tilgodeses, jf. ovenstående.

En vurdering af dyrevelfærdstilstanden bør som minimum indeholde en vurdering af, om:

- der føres fornødent tilsyn med dyrene
- dyrene er fodret og vandet i henhold til deres behov
- syge og tilskadekomne dyr behandles forsvarligt
- dyrene har adgang til et rent og tørt leje
- ventilation og klima opfylder dyrenes behov
- dyrene har den fornødne bevægelsesfrihed, også under optagelse af foder og drikke og ved hvile

I besætninger med basisaftale skal dyrlægen rådgive om dyrevelfærden ved hvert rådgivningsbesøg.

I besætninger med tilvalgsmodul skal dyrlægen rådgive om dyrevelfærden mindst hver 6. måned.

Rådgivningen skal indeholde en gennemgang af hele besætningen samt de relevante data.

Rådgivning om dyrevelfærd er beskrevet i bekendtgørelsens bilag 2.

Gennemgangen af relevante data for besætningen/besætningerne skal som minimum omfatte følgende:

¹ Jf. §§ 23, stk. 1 og 24, stk. 1 og 2 i bekendtgørelse nr. 995 af 25. maj 2021 om dyrlægers anvendelse, udlevering og ordinerings m.v. af lægemidler til dyr

² Lov nr. 133 af 25. februar 2020 om dyrevelfærd (dyrevelfærdsloven)

³ Bekendtgørelse nr. 1742 af 30. november 2020 om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af grise

- En opgørelse af sygdomstilfælde siden sidste rådgivningsbesøg med henblik på vurdering af den aktuelle sundhedsstilstand og mulige fejl ved fodring, husning og pasning af dyrene
- En opgørelse over antal døde dyr siden sidste besøg, med fokus på dødsårsag, med henblik på vurdering af behandling af syge og tilskadekomne dyr, samt opsyn og management
- En opgørelse over slagtefund hos dyr, slagtet siden sidste rådgivningsbesøg, med henblik på vurdering af dyrenes sundhedsstilstand og almene tilstand.

Konstateres der fejl og mangler vedrørende dyrenes velfærd, hvorved dyr udsættes for uforsvarlig behandling, skal disse fejl og mangler påpeges og sikres rettet straks. Groft uforsvarlig behandling af dyr, eller uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, skal anmeldes til politiet, jf. dyrevelfærdslovens § 39, stk. 1.

Rådgivningen skal dokumenteres i konklusionerne i dyrlægens journal (tilvalgsmodul) og i den efterfølgende skriftlige rapport. Baggrunden herfor er, at konklusionerne danner basis for den skriftlige rapport, der udleveres til den besætningsansvarlige. Hvis forholdene findes i orden, skal dette også bemærkes såvel i konklusionerne fra rådgivningsbesøgene som i rapporten.

Målrettet dyrevelfærdsindsats er en overbygning på rådgivning om dyrevelfærd som erstatter det tidligere krav om egenkontrol med dyrevelfærd. Et væsentligt formål med Målrettet dyrevelfærdsindsats er, at dyrlægen og den besætningsansvarlige sammen får sat dyrevelfærd på dagsordenen og får et fælles billede af, hvor problemerne i den specifikke besætning er.

Den målrettede dyrevelfærdsindsats skal tilpasses forholdene i den enkelte besætning. Hermed sikres den størst mulige effekt af indsatsen, idet den bliver løsningsorienteret og fokuseret på den enkelte besætning, frem for formel og generel.

Ved rådgivningsbesøg, hvor der rådgives om dyrevelfærd, skal besætningsdyrlægen og den besætningsansvarlige i samarbejde gennemgå relevante data for besætningen, herunder som minimum dødelighed, medicinforbrug og slagtefund. Med udgangspunkt i disse data samt en klinisk gennemgang af udvalgte velfærdsparametre i besætningen, skal besætningsdyrlægen og den besætningsansvarlige i samarbejde, identificere op til tre indsatsområder for dyrevelfærd. Eksempler på sådanne velfærdsparametre kan være huld, halthed eller hudskader f.eks. skuldarsår og halebid.

Dyrlægen og den besætningsansvarlige skal ved udpegning af indsatsområder og udarbejdelse af handlingsplaner prioritere de områder, som velfærdsmæssigt ikke er gode nok, eller hvor der er behov for forbedring.

I bekendtgørelsens bilag 2 er det angivet, at der skal udpeges op til 3 indsatsområder ved rådgivning om dyrevelfærd.

For hvert indsatsområde skal der udarbejdes en skriftlig handlingsplan med milepæle og tidsangivelser for de enkelte punkter i handlingsplanen. Et eksempel på dette kan være, at dødeligheden i en bestemt kategori af svin sænkes med x procent inden for de næste seks måneder. Jf. afsnittet om dyrlægens rådgivning om pattegrisedødelighed på side 5-6, bør især besætninger med en pattegrisedødelighed på over 25 procent fokusere på dødelighed, som et indsatsområde. Ligeledes kan et indsatsområde være fravænningsalder, hvis denne er væsentligt under 28 dage (se afsnit om dyrlægens rådgivning om fravænningsalder side 7).

Handlingsplanen skal indeholde beskrivelse af, hvordan målet skal søges opfyldt, f.eks. ved at medarbejderne følger en vejledning for arbejdsrutinen i forbindelse med fødselshjælp. Handlingsplanen skal være dateret, og der skal følges op på status for opfyldelse af planen mindst to gange årligt. Opfølgningen skal mindst omfatte en gennemgang af de relevante nøgleparametre, kombineret med dyrlægens kliniske observationer i besætningen. Det skal konkluderes, om handlingsplanen har haft effekt og målene er nået. Hvis et indsatsområde anses for afsluttet, skal dette begrundes.

Den kliniske gennemgang omfatter ikke detaljeret diagnostik, men skal give et billede af omfanget af problemet inden for det valgte indsatsområde. Den kliniske gennemgang skal som minimum omfatte et repræsentativt udsnit af de relevante dyregrupper. Et eksempel kan være en gennemgang af alle søer i et staldafsnit eller en repræsentativ stikprøve med fokus på omfang af og årsag til benproblemer.

Det er vigtigt at dokumentere nøgleparametrene, samt de kliniske vurderinger, for at følge den dyrevelfærdsmæssige udvikling i besætningen. I det omfang, det er muligt, bør der ved opfølgning på handlingsplanen foretages sammenligning af besætningens data med andre besætningers data, f.eks. dødelighedsdata, alder ved udsætning etc. Opfølgningen skal dokumenteres med en skriftlig rapport, som mindst skal indeholde status på opfyldelse af de enkelte handlingsplaner, opdatering af handlingsplanerne med nye milepæle, samt vurdering af mulige fejl og mangler af betydning for dyrevelfærden i besætningen, herunder fodring, klima, staldforhold og produktion.

Når der er udarbejdet en handlingsplan for et indsatsområde om dyrevelfærd i en besætning, skal besætningsdyrlægen inden 8 dage registrere indsatsområdet i VetStat på <https://vetstat.fvst.dk>. Foregår dyrevelfærdsrådgivningen over flere besøg med eksempelvis opsamling af data på ét besøg og udarbejdelse af handlingsplan på et efterfølgende besøg, er registreringskravet gældende fra udarbejdelse af selve handlingsplanen. Registrering af et indsatsområde foretages i VetStat. Dersom der ikke er identificeret et indsatsområde for dyrevelfærd, skal dette angives. Hvis et indsatsområde defineres ved et rådgivningsbesøg og handlingsplanen udarbejdes ved det efterfølgende besøg kort tid efter, gælder fristen for registrering, fra det besøg hvor handlingsplanen blev udarbejdet. Du kan læse mere om hvordan indsatsområder registreres i VetStat under afsnittet ”Registrering i VetStat”.

For at sikre kendskab til og overholdelse af dyrevelfærdsreglerne er det hensigtsmæssigt, at der foreligger en branchekode. Såvel besætningsejer og ansatte som dyrlæger skal have fokus på, at lovgivningen til enhver tid er overholdt.

Dyrlægens rådgivning om pattegrisedødelighed

Landbruget arbejder hen imod et mål om at øge overlevelsesraten for pattegrise. Der sættes fokus på området i alle besætninger med pattegrise. Som en fast del af dyrlægens rådgivning om dyrevelfærd skal der indgå rådgivning om, hvordan besætningens pattegrisedødelighed kan reduceres.

Der skal være et ekstra fokus på reduktion af dødeligheden i de besætninger, der har en dødelighed på over 25 procent (total dødelighed). I disse besætninger bør der udarbejdes en konkret handlingsplan. Dyrlæge og besætningsejer skal sammen drøfte, hvad der skal til for at sænke dødeligheden i besætningen. Det er vigtigt, at besætningsejeren inddrages og motiveres, blandt andet ved at gevinsten af at sænke dødeligheden belyses.

Handlingsplanen bør som minimum omfatte følgende:

- En analyse af totalpattegrisedødeligheden
- Mål for dødfødte og døde indtil fravæning
- En beskrivelse af de ting dyrlæge og landmand aftaler at arbejde med for at nedbringe antallet af dødfødte pattegrise - eksempelvis:
  - So-konstitution
  - Alder på sohold
  - Fodring
  - Faringsovervågning
  - Nye innovative principper
- En beskrivelse af de ting dyrlæge og landmand aftaler at arbejde med for at nedbringe antallet af pattegrise, der dør efter fødslen - eksempelvis:
  - Kortlægning af dødsårsager og tidspunkt
  - Fastlæggelse af dyrlægens rolle i besætningen på de store færedage (f.eks. instruktion i fødselshjælp, fokus på nærmiljø, kuldudjævning, korrekt behandling af soen)
  - Løbende opfølgning

Materialet som SEGES har udarbejdet i forbindelse med kampagnen PattegriseLiv (www.pattegriseliv.dk) kan være en hjælp i forbindelse med udarbejdelse af handlingsplanen. Her findes hjælpeværktøjer og arbejdsvejledninger til direkte brug på staldgangen, samt potentialeberegner til at beregne det økonomiske potentiale i besætningen.

Dyrlægens rådgivning om sodødelighed

En død so repræsenterer et økonomisk tab for svineproducenten, og kan være et tegn på nedsat dyrevelfærd i besætningen. I Veterinærforlig III (2018-2021) blev det vedtaget, at grænseværdien for sodødelighed skulle sænkes fra 16 procent til 14 procent. Grænseværdierne fremgår af bekendtgørelse om grænseværdier for antibiotikaforbrug og dødelighed i kvæg- og svinebesætninger⁴. Ved overskridelse af grænseværdien skal der sættes ekstra fokus på reduktion af dødeligheden i den pågældende besætning. Derfor bør besætningsejeren i samarbejde med dyrlægen udarbejde en konkret handlingsplan for, hvordan dødeligheden i besætningen kan sænkes.

Handlingsplanen for sodødeligheden bør som minimum omfatte følgende:

- En analyse af sodødeligheden
- Mål for sodødelighed
- En beskrivelse af de tiltag dyrlæge og landmand aftaler at arbejde med for at nedbringe antallet af døde og aflivede søer - eksempelvis:
  - Polte og So-konstitution
  - Alder på sohold
  - Fodring
  - Strategi for, hvornår en so skal overflyttes til aflastnings- eller sygesti

---

⁴ Bekendtgørelse nr. 1313 af 22. november 2018 om grænseværdier for antibiotikaforbrug og dødelighed i kvæg- og svinebesætninger

- Kortlægning af dødsårsager og tidspunkt, herunder evt. obduktioner, USK⁵ undersøgelser
- Løbende opfølgning

SEGES Svineproduktion har udarbejdet værktøjer til at reducere sodødeligheden med forslag til tiltag, der kan anvendes for at sænke sodødeligheden. Herunder også hjælp til at beregne sodødeligheden og det tab det medfører. Link: <https://svineproduktion.dk/aktuelt/temaer/soliv2>

Dyrlægens rådgivning om fravænningsalder

Det fremgår af lovgivningen, at pattegrise ikke må vænnes fra soen, før de er mindst 28 dage gamle, medmindre det ellers ville gå ud over moderdyrets eller pattegrisenes velfærd eller sundhed, jf. § 33, stk. 1 i bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af grise⁶.

Af § 33, stk. 2 i bekendtgørelsen fremgår det dog, at pattegrisene kan fravænnedes indtil 7 dage tidligere altså i en alder af mindst 21 dage. Dette kan dog kun tillades, hvis de flyttes til specialiserede stalde, der tømmes og renses og desinficeres grundigt og er adskilt fra stalde, hvor der holdes søer, dvs. efter "alt-ind-alt-ud" princippet, hvor modtagerstald/-afsnit er tom og ren, når de fravænnede grise sættes ind.

På et af de årlige rådgivningsbesøg skal der fokuseres på anbefalingen om, at opretholde en gennemsnitlig fravænningsalder på minimum 28 dage. Årsagen er, at når pattegrise fravænnedes brat i en alder af 21 dage er der formentlig større risiko for at grisens immunforsvar svækkes, end hvis den fravænnedes 28 dage gammel. Dette øger risikoen for sygdom.

Som retningslinje til at vurdere grisenes alder, kan grisenes størrelse inddrages. Ifølge landsgennemsnittet for produktivitet i produktionen af grise fra 2019, er den gennemsnitlige vægt ved fravænnelse med 31 diegivningsdage på 6,5 kg⁷.

Dyrlægens rådgivning om smittebeskyttelse, jf. § 15, stk. 2, § 29, stk. 4, og bilag 3, afsnit A

I alle besætninger med sundhedsrådgivningsaftale skal dyrlægen rådgive om smittebeskyttelse mindst én gang årligt. Rådgivning om smittebeskyttelse har tidligere kun været obligatorisk for store besætninger, men som følge af implementering af husdyr-MRSA-handlingsplanen, er rådgivningen om smittebeskyttelse gjort gældende for alle besætninger med sundhedsrådgivningsaftale. Rådgivningen skal foregå inden for de eksisterende tidsmæssige rammer af sundhedsrådgivningen ved prioritering én gang årligt.

Konklusioner efter rådgivning om smittebeskyttelse skal indgå i besætningsdyrlægens journal, og skal ligeledes fremgå af rapporten mindst én gang årligt sammen med en beskrivelse af eventuelle handlingsplaner om smittebeskyttelse. Den besætningsansvarlige skal påse, at foranstaltninger omfattet af handlingsplanerne efterleves i det daglige arbejde.

Herunder oplystes en række emner, som kan indgå i drøftelsen om smittebeskyttelse. Ikke alle de listede emner vil være relevante for alle besætningstyper og driftsformer.

1) Geografisk beliggenhed

Viden om nabobesætninger og øvrige virksomheder (f.eks. biogasanlæg eller slagterier), som kan udgøre en risiko for smitte til besætningen, kan bidrage til, at driften kan planlægges så

⁵ På Laboratorium for Svinesygdomme udføres specielle undersøgelser på materiale fra svin. Dette indbefatter den udvidede sundhedskontrol (USK) på hele dyr, maver, lunger og reproduktionsorganer, samt undersøgelser til salmonellaovervågning.

⁶ Bekendtgørelse nr. 1742 af 30. november 2020 om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af grise

⁷ [Notat nr. 2014](#), SEGES Svineproduktion

hensigtsmæssigt som muligt. F.eks. kan fastlæggelse af kørselsruter til og ved egen besætning planlægges med hensynstagen til evt. smitterisiko fra nabobesætninger, samt øvrige nærliggende virksomheder.

2) Anvendelse og beliggenhed af udendørsarealer

Anvendelse af husdyrgødning på eller lige op ad områder, der anvendes til afgræsning, eller hvorfra der høstes til staldfodring, kan udgøre en smitterisiko.

3) Tilførsel af dyr og avlsmateriale til besætningen, herunder mulighed for begrænsning af antallet af leverandører af levende dyr

Tilførsel af dyr er en væsentlig risikofaktor for introduktion af smitte til besætningen. Risikoen øges, hvis der indkøbes dyr fra et stort antal leverandører, ligesom det ikke er hensigtsmæssigt at tilføre dyr fra samlestalder. Mulighed for etablering af sektionering og evt. karantæneafdeling, herunder hvordan sektion/karantæneafdeling tømmes, rengøres og desinficeres, før nye dyr indsættes.

Tilførsel af avlsmateriale til besætningen kan ligeledes udgøre en risiko for smitte til besætningen. Krav der stilles til avlsmaterialets sundhedsstatus, samt hvordan leveringen foregår.

4) Leverandørbesætningers sundhedsstatus og smittebeskyttelse

For at opretholde en høj sundhedsstatus er det vigtigt at forholde sig til leverandørbesætningers sundhedsstatus. Derfor bør leverandørbesætningens sundhedsstatus, overvågning og smittebeskyttelse vurderes, før der laves aftale om indkøb af dyr.

5) Karantæne og sektionering

Mulighederne og fordelene ved fuld eller delvis sektionering bør diskuteres, hvor dette ikke allerede praktiseres. Såvel i fare- og smågrisestalde, hvor kravene til klimastyring og hygiejne er størst, som i slagtesvinestaldene vil sektionering og "alt ind – alt ud" drift bidrage til, at sundheden kan bevares gennem hele produktionsforløbet.

6) Personers adgang til og færden indenfor og mellem besætninger omfattet af sundhedsrådgivningsaftalen

Information af besøgende om forholdsregler i besætningen. Krav til besøgende om anvendelse af overtrækstøj og fodtøj, evt. bad før og efter besøg. Forholdsregler i besætninger, der er meget åbne, og hvor dyrene helt eller delvist går ude. Registrering af besøgende (hvem og hvornår) er et vigtigt redskab for hurtig sporing ved sygdomsudbrud.

7) Hygiejneprocedurer for personaleadgang til og fra besætningen

Hygiejneprocedurer for personaleadgang til og fra besætningen, som omfatter såvel medarbejdere, servicepersonale og øvrige besøgende. Procedurene bør tage højde for, hvordan adgangen til forrummet er eller for besætninger, der helt eller delvist opholder sig på udendørs arealer, hvordan adgangen til det alternativt indrettede rum er. F.eks. hvad angår håndvask samt skift og vask af tøj og sko/støvler. Information der er med til at sikre, at den besøgende kender hygiejneprocedurerne. En oplagt metode for information om procedurer før besøg i besætningen er tydelig skiltning i forrum mv.

Hvor det er relevant, beskrives det desuden, hvilke karantænetider der er for besøgende samt medarbejdere, som forudgående har haft kontakt med andre besætninger med modtagelige dyr i Danmark såvel som i udlandet.

Dette punkt er i høj grad sammenfaldende med kravene til den zoonotiske smittebeskyttelsesplan.

8) *Transportmidlers adgang til og kørselsruter på det CHR-nummer, hvor besætningen befinder sig*
 Transportmidlers adgang til og kørselsruter på besætningsområdet kan være relevante for smittebeskyttelsen i besætningen. Den direkte vej for DAKA-bilen for afhentning af døde dyr er ikke altid den mest hensigtsmæssige af hensyn til smittebeskyttelsen. Øvrige relevante transportmidler: mælkebiler, gylle/gødnings-vogne, foderleverandøren, transport af dyr til levebrug eller slagtning og dyrlægens, klovbeskærerens eller inseminørens biler.

9) *Afgang af dyr til levebrug, slagtning eller destruktions*

Udleveringsforholdene for levende dyr. Herunder er det af betydning, hvordan chaufføren færdes ved eller i besætninger. Det er vigtigt at have aftalte procedurer for håndtering af dyr, der afvises i forbindelse med udlevering eller læsning, og som derfor ikke kommer med transporten som forventet, håndtering af det ”urene” besætningsområde efter udlevering, skift af tøj, fodtøj mv. for personale, der har hjulpet med udlevering af dyr, inden de går tilbage til det rene staldområde.

Placering af afhentningspladsen for dyr til destruktions kan ligeledes have betydning for smittebeskyttelsen. Hvordan transporteres dyrene til afhentningspladsen, hvordan opbevares de indtil afhentning, og hvilke procedurer for rengøring af afhentningspladsen, transportmiddel, samt eventuelt anvendte containere eller andet materiel er der?

10) *Forebyggelse og sikring mod rotter, mus, fugle og insekter og bekæmpelse heraf*

Skadedyr som mus, rotter og fluer kan udgøre en risiko for overførsel af sygdomme fra en besætning til en anden. Dette vil især være tilfældet, hvis der er et stort antal skadedyr. Forebyggelse samt bekæmpelse af skadedyr på besætningsområdet bør diskuteres, herunder om der er indgået aftale om skadedyrsbekæmpelse.

Dokumentation

Dokumenter kan enten opbevares i papirform eller i digital form. For digitale dokumenter kræves det, at

- underskriftskrav i bekendtgørelsen for den person, der **udfærdiger** dokumentet, erstattes af krav om entydig ID for afsender (f.eks. med digital signatur)
- underskriftskrav i bekendtgørelsen for den, der **modtager** dokumentet, erstattes af krav om dokumentation for, at dokumentet er modtaget eller åbnet af modtageren, herunder med angivelse af tidspunkt for modtagelsen/åbningen
- dokumenterne med elektroniske erstatninger for underskriftskrav til henholdsvis afsender og modtager skal kunne forevises og udleveres for kontrollen af de relevante parter i henhold til bekendtgørelsen – anvisninger skal således kunne forevises såvel af dyrlægen som af den besætningsansvarlige
- dokumentet er låst (f.eks. som PDF)
- øvrige bekendtgørelseskrav til dokumentets udformning og indhold er opfyldt

Registrering i VetStat

Fra 14. juni 2021 vil en sundhedsrådgivningsaftale (SRA) kunne indgås enten digitalt via VetStat eller som hidtil ved at benytte formularen optrykt som bilag 1 til bekendtgørelsen.

Besætningsdyrlægen skal i VetStat på <https://vetstat.fvst.dk> registrere:

- indgåelse og opsigelse af en sundhedsrådgivningsaftale (SRA)
- indsatsområder om dyrevelfærd
- evt. stedfortræder

Fristen for registrering i VetStat af indgåelse og opsigelse af SRA, samt registrering af indsatsområder om dyrevelfærd er 8 dage. Registrering af aftale med en stedfortræder skal foretages, inden stedfortræderen midlertidigt overtager sundhedsrådgivningsaftalen. Bemærk at bekendtgørelsen indeholder en forlænget frist for registreringer i VetStat gældende for en overgangsperiode fra 1. juni til og med 30. juni 2021, jf. nedenfor ad § 39.

Registrering af indgåelse/oprettelse af SRA i VetStat foretages således:

Besætningsdyrlægen logger ind i VetStat og kan herefter tilgå ”Opret sundhedsrådgivningsaftale” under menupunktet ”Sundhedsrådgivning”. Dernæst indtastes det relevante besætningsnummer og dyreart på den besætningsaftalen omfatter, og ”Søg” knappen aktiveres. Relevante besætningsoplysninger vil blive hentet fra CHR, hvorefter der trykkes på ”Næste”. Herefter vælges aftaletype, hvilken dato aftalen skal være gyldig fra, og hvilken praksis aftalen skal tilknyttes. Besætningsdyrlægens autorisationsnummer bliver angivet automatisk. Ved tryk på ”Næste” kommer man til en opsummeringsside hvor man skal trykke ”Opret SRA” for at oprette aftalen. Herefter har man mulighed for at underskrive aftalen digitalt eller fortsætte uden digital underskrift, fordi aftalen indgås ved brug af formularen optrykt som bilag 1 til bekendtgørelsen.

Vælges ”Underskriv SRA digitalt” vil besættningsejeren efterfølgende blive notificeret i VetStat, og denne skal ligeledes underskrive sundhedsrådgivningsaftalen digitalt.

Følgende oplysninger skal registreres ved oprettelse af SRA i VetStat:

- Besætningsnummer
- Dyreart (relaterede besætningsdata vises)
- Aftaletype (basisaftale/tilvalgsmodul), se nedenfor
- Gyldighedsperiode (startdato for aftalen kan markeres ved hjælp af den lille kalender)
- Praksisnummer

Registrering af supplerende oplysninger i relation til eksisterende SRA, herunder opsigelse af aftale, foretages således:

Besætningsdyrlægen logger ind i VetStat, og kan herefter fremsøge en sundhedsrådgivningsaftale ved at klikke ”Søg sundhedsrådgivningsaftale” under menupunktet ”Sundhedsrådgivning”. Herefter fremkommer en liste over besætningsdyrlægens SRA. Det er muligt at fremsøge en bestemt SRA via søgefunktionen. I listen over sundhedsrådgivningsaftaler kan man ved at klikke på besætningsnummeret få en detaljeret visning af oplysninger om den pågældende sundhedsrådgivningsaftale. Fra denne detaljerede visning kan sundhedsrådgivningsaftalen redigeres, suppleres med oplysninger om stedfortrædende dyrlæge eller indsatsområde(r), samt opsiges. Det er også muligt at gå direkte til redigering, opsigelse eller indsætte stedfortræder på en sundhedsrådgivningsaftale ved at trykke på de tre prikker i højre side i listen over sundhedsrådgivningsaftaler.

Besætningsdyrlægen skal være opmærksom på, at ved ændring af aftaletype betragtes aftalen som ophørt samtidig med, at en ny aftale oprettes med ny startdato. Aftalen skal herefter underskrives på ny af begge parter. Informationer om ’Gyldig til’ og praksisnummer kan frit ændres uden, at der er behov for at oprette en ny SRA.

Oprettelse af indsatsområder

Besætningsdyrlægen logger ind i VetStat, og kan herefter oprette et indsatsområde ved at trykke "Opret indsatsområde" under menupunktet "Sundhedsrådgivning". Vær opmærksom på, at besætningsnummer og dyreart skal indtastes før indsatsområde kan registreres. "Opret indsatsområde" kan også tilgås ved at fremsøge aftalen som nævnt ovenfor. For at oprette et indsatsområde skal der vælges aldersgruppe, indsatsområde og startdato for indsatsområde. Derudover er det valgfrit at registrere afslutning og tilføje yderligere kommentarer. Indsatsområder skal vælges fra en liste af prædefinerede indsatsområder. Ved tryk på "Næste" kommer man til en opsummeringsside, hvor man skal trykke "Opret indsatsområde" for at oprette indsatsområdet. Indsatsområder kan afsluttes eller forlænges fra aftalens detaljeside.

Er der ikke defineret indsatsområde for besætningen skal besætningsdyrlægen også registrere dette under "Opret indsatsområde".

Indsættelse af stedfortræder

Besætningsdyrlægen logger ind i VetStat, og kan herefter indsætte en stedfortræder ved at fremsøge den relevante SRA, som beskrevet ovenover. På siden for den relevante SRA, trykkes på "Indsæt stedfortræder". Herefter skal oplysninger om stedfortræders autorisationsnummer, praksisnummer samt startdato og slutdato for stedfortræderperioden angives. Når felterne er udfyldt trykkes "Næste" som fører videre til en opsummering, hvor indsættelsen godkendes ved at trykke "Indsæt stedfortræder". Den stedfortrædende dyrlæge vil modtage en notifikation i VetStat om at vedkommende er indsat som stedfortræder, og kan tilgå SRA'en fra den dag stedfortræderperioden starter. Bemærk, at en stedfortræderperiode skal være mellem 6 og 24 måneders varighed.

Øvrige oplysninger

Under oplysninger om aftaletype m.v. kan man desuden finde oplysninger om mindste antal årlige rådgivningsbesøg. For en besætning med tilvalgsmodul vil det f.eks. blive oplyst, at mindste antal årlige rådgivningsbesøg er "Mindst 9 (dog mindst 4 hvis besætningen kun består af slagtedyr over 30 kg.)". Det første antal gælder således, hvis der er tale om en blandet besætning, f.eks. en sobesætning, det andet antal gælder, hvis besætningen kun omfatter slagtesvin.

Afsnit III**Bemærkninger til de enkelte bestemmelser i bekendtgørelsen****Kapitel 1. Anvendelsesområde og definitioner**

§ 2, nr. 1, 2 og 4. Den ansvarlige for besætningen/den besætningsansvarlige: Den person, der har det daglige ansvar for dyrene.

§ 2, nr. 3. I denne bekendtgørelse defineres en besætning som en samling af dyr af samme dyreart, som anvendes til et bestemt formål, som er knyttet til en bestemt geografisk beliggenhed, og som har en ejer i form af en juridisk eller fysisk person.

§ 2, nr. 6. Besætningsdiagnose – der henvises til vejledningen om § 34.

Kapitel 2. Indgåelse og opsigelse af aftale

Fra 14. juni 2021 vil en sundhedsrådgivningsaftale (SRA) kunne indgås enten digitalt via VetStat eller som hidtil ved at benytte formularen optrykt som bilag 1 til bekendtgørelsen.

§ 3. En sundhedsrådgivningsaftale (SRA) kan kun omfatte én besætning, dvs. ét besætningsnummer. Samtlige svin i besætningen vil være omfattet af aftalen. Svin, der er opstaldet for andre og dermed har andet juridisk ejerforhold, er ikke omfattet af aftalen, men har eget besætningsnummer og eventuel egen SRA.

Såfremt en besætning er midlertidigt ophørt og henstår uden dyr (f.eks. som følge af nedslagning af hele besætningen i forbindelse med en smitsom sygdom, brand eller lignende), er der mulighed for at søge dispensation fra kravet om rådgivningsbesøg i en given periode. Dette forudsætter, at besætningen står tom i mindst 3 måneder.

§§ 6 og 7. Ved indgåelse af en SRA skal besætningsdyrlægen og den besætningsansvarlige i fællesskab udfylde en aftale, enten digitalt via VetStat på <https://vetstat.fvst.dk> eller via formularen optrykt som bilag 1 til bekendtgørelsen. Aftaleformularen kan downloades/printes fra Fødearestyrelsens hjemmeside: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Selvbetjening/Blanketter/Sider/Aftaleformular-for-indgaaelse-af-sundhedsraadgivningsaftale--Svin.aspx>.

Såfremt en SRA indgås digitalt via VetStat, er registreringen i VetStat tilstrækkelig dokumentation. Oprettelse og registrering af aftalen i VetStat vil indgå i én og samme proces. Indgås aftalen derimod i form af formularen optrykt som bilag 1 til bekendtgørelsen, skal besætningsdyrlægen opbevare aftalen og den besætningsansvarlige en kopi heraf.

I aftalen kan afkrydses, hvis besætningen kun består af slagtesvin, jf. vejledningen til § 25. Dette har betydning for antallet af rådgivningsbesøg og ordineringsperioden.

Hvis en aftale ændres, f.eks. i tilfælde af, at besætningen ikke længere kun består af slagtesvin, skal aftalen erstattes af en ny.

Dyrlægen skal opbevare den af begge parter underskrevne kontrakt og den besætningsansvarlige en kopi heraf, hvis aftalen er indgået i form af formularen af bilag 1. Dokumenterne skal opbevares i hele aftaleperioden og 1 år efter aftalens ophør. Er aftalen indgået digitalt sikres begge aftaleparter og Fødearestyrelsen adgang til denne via VetStat på <https://vetstat.fvst.dk>.

Indgåelse og opsigelse af SRA skal registreres i VetStat; se nærmere i afsnit II, Registrering i VetStat, side 9-11.

Zoonotisk smittebeskyttelse

§§ 10-12. Krav om zoonotisk smittebeskyttelse har særligt til formål at reducere risikoen for spredning af husdyr-MRSA fra svinestalde til det omgivende samfund. For staldarbejdere vil der være krav om at tage bad, som det sidste, inden afslutningen af arbejdsdagen for at begrænse spredningen.

MRSA er en forkortelse for Methicillin Resistente Staphylococcus Aureus. MRSA er stafylokokbakterier, der er resistente (modstandsdygtige) over for almindelig penicillin, og MRSA-infektioner hos mennesker kan derfor være svære at behandle. Det skal dog bemærkes, at raske personer kun har lille risiko for at blive alvorligt syge af MRSA.

Spredning af husdyr-MRSA fra svin til medarbejdere og andre besøgende i stalden sker primært via direkte kontakt med levende svin og stov i stalden. Når staldmiljøet forlades, er det derfor vigtigt at begrænse den smitte, man kan have med fra stalden.

Ved indgåelse af en sundhedsrådgivningsaftale forpligter den besætningsansvarlige sig samtidig til at foretage smitteforebyggende tiltag. Disse består dels af krav om indretning og anvendelse af forrum med en række krav til hygiejne, vask og desinfektion, samt udarbejdelse af en besætningsspecifik zoonotisk smittebeskyttelsesplan for at begrænse, at husdyr-MRSA bæres med ud af stalden til det omgivende samfund.

Forrum

Indgang til og udgang fra besætningen skal ske gennem et forrum, medmindre besætningen helt eller delvist opholder sig på udendørs arealer.

Rum i den private bolig, så som bryggers eller lignende, må aldrig anvendes som forrum. For besætninger, som helt eller delvist opholder sig på udendørs arealer, må det alternative rum med samme faciliteter som et forrum heller ikke være beliggende i privat bolig.

For besætninger, der delvist opholder sig på udendørs arealer, kan der i tilfælde af, at der ikke findes et forrum i umiddelbar tilslutning til indgangen til besætningen undtagelsesvist som forrum anvendes et andet rum, der er beliggende så tæt på indgangen til besætningen som praktisk muligt.

Forrummet skal være udstyret med de faciliteter, der er oplyst i bekendtgørelsens bilag 3, afsnit B og bør holdes rent og ryddeligt, så det er tydeligt, at faciliteterne anvendes efter hensigten. For besætninger, som helt eller delvist opholder sig på udendørs arealer, skal det alternative rum være udstyret med samme faciliteter som et forrum og bør holdes rent og ryddeligt, så det er tydeligt, at faciliteterne anvendes efter hensigten.

I de tilfælde, hvor det ikke er muligt, at indrette det eksisterende forrum med bad på grund af størrelsen, kan der undtagelsesvist, som forrum, anvendes et andet rum/tilbygning/vogn beliggende så tæt på indgangen til det eksisterende forrum, som muligt. Det eksisterende forrum vil i de tilfælde blive betragtet som staldområde. Derfor anbefales det i den situation i forhold til generel smittebeskyttelse, at der yderligere foretages skift af fodtøj ved indgang til stalden, se tidligere afsnit om dyrlægers rådgivning om smittebeskyttelse.

Badefaciliteter

Med hensyn til badefaciliteter skal der være ét bad på de CHR-numre, hvor staldarbejdere afslutter deres arbejdsdag, uanset om det er i et egentligt forrum eller, for besætninger, som helt eller delvist opholder sig på udendørs arealer, et rum med samme faciliteter, beliggende så tæt på indgangen til besætningen som muligt.

Virksomheder med ét CVR nummer, men med mere end ét CHR-nummer

§ 10, stk. 3. Det præciseres, at der skal være bedefaciliteter i det eller de forrum, hvor staldarbejdere afslutter deres arbejdsdag. Afslutter alle staldarbejdere altid arbejdet på samme ejendom er det tilstrækkeligt med et bad på denne ejendom.

Zoonotisk smittebeskyttelsesplan

Den ansvarlige for besætningen har ansvaret for, at der udarbejdes en zoonotisk smittebeskyttelsesplan, og at denne revideres mindst en gang årligt. Planen skal udarbejdes efter rådgivning fra besætningsdyrlægen. Smittebeskyttelsesplanen skal opbevares i den senest opdaterede version og skal kunne forevises og udleveres til kontrolmyndigheden. Det skal bemærkes, at smittebeskyttelsesplanen ikke skal indsendes til Fødevarestyrelsen.

De procedurer, der beskrives i den zoonotiske smittebeskyttelsesplan, skal dels tage højde for, hvordan de konkrete forhold er for adgangen til og fra besætningen, dels for antallet og typen af besøgende i besætningen. En skitse over forrummets indretning og anvendelse kan med fordel indgå i smittebeskyttelsesplanen.

For besætninger, der helt eller delvist opholder sig på udendørs arealer, skal procedurer for bad, håndvask, tøj- og fodtøjsskift mv. beskrives og efterleves, uanset om adgang til og fra besætningen foregår via et egentlig forrum, se bekendtgørelsens bilag 3, afsnit C, eller besætningen har et nærliggende forrum. Det skal beskrives i den zoonotiske smittebeskyttelsesplan, hvor og hvordan dette gennemføres.

Procedure for bad

Jf. bekendtgørelsens bilag 3, afsnit C skal den zoonotiske smittebeskyttelsesplan bl.a. indeholde en procedure for at staldarbejdere skal tage bad, som det sidste inden afslutningen af arbejdsdagen, for at begrænse spredningen af husdyr-MRSA til det omgivende samfund.

Såfremt staldarbejderne kommer på flere forskellige CHR-numre i løbet af dagen, skal der tages bad på det CHR-nummer, hvor arbejdsdagen afsluttes.

Procedure for tøjvask

Jf. bekendtgørelsens bilag 3, afsnit C skal den zoonotiske smittebeskyttelsesplan bl.a. indeholde procedurer for håndtering og vask af tøj, der har været anvendt i besætningen, således at støv fra tøjet ikke spredes til omgivelserne. Mest optimalt er det, hvis de ansattes arbejdstøj vaskes i forrummet eller et tilsvarende rum, der er isoleret fra husstanden. Under alle omstændigheder, skal der tages forholdsregler med henblik på at hindre smittespredning under transport af tøjet, særligt hvis tøjet transporteres igennem ren zone i forrummet. Dette kan gøres ved, at det brugte arbejdstøj pakkes og transporteres i tætlukkende plastikposer. Ved håndtering af brugt arbejdstøj bør man undgå at ryste tøjet (pga. støv), ligesom man bør vaske og desinficere hænderne umiddelbart efter håndtering af tøjet. Arbejdstøjet bør vaskes hyppigt. Vask af arbejdstøjet skal ske ved minimum 60 °C.

Procedure for besøgende i stalden

Der er særlige procedurer for personer, der hyppigt kommer kortvarigt i besætninger med svin, såsom dyrlæger, håndværkere, landbrugskonsulenter mv. Ved indgang til besætninger skal der skiftes fra eget tøj til rent tøj eller uigennemsiigt engangsovertræsktøj med hætte. Der skiftes igen ved udgang fra stalden til eget tøj, for at begrænse at husdyr-MRSA bæres med ud af stalden til det omgivende samfund.

Ansatte bør introduceres til smittebeskyttelsesplanen i forbindelse med ansættelse. Hvis der er ansatte, der ikke taler og læser dansk, kan det være nødvendigt at oversætte planen til andre sprog eller på anden måde sikre, at den ansatte får kendskab til indholdet af smittebeskyttelsesplanen. En oplagt metode til at informere og påminde medarbejdere og andre om procedurer før og efter besøg i besætningen, er tydelig skiltning i forrum mv.

Den ansvarlige for besætningen skal sikre, at alle personer, som kommer i besætningen efterlever de i besætningens zoonotiske smittebeskyttelsesplan beskrevne procedurer.

Links til information om MRSA:

Her finder du Fødevarestyrelsens baggrundsmateriale om husdyr-MRSA

<http://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Fakta-om-MRSA.aspx>

Her finder du Statens Seruminstutts ”Rådgivningstjenesten om husdyr-MRSA”

<https://antibiotika.ssi.dk/raadgivning-og-kontakt/raadgivning-om-mrsa398>

Her finder du forslag til plancher til forrummet til fri afbenyttelse på flere sprog

https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Lad_MRSA_blive_i_stalden.aspx

I Sundhedsstyrelsens ”Information om husdyr-MRSA (MRSA 398)” beskrives nogle konkrete anbefalinger om, hvordan smitte fra stald til omgivelserne kan nedsættes. Det anbefales at disse anbefalinger læses i forbindelse med udarbejdelse af den zoonotiske smittebeskyttelsesplan.

På Sundhedsstyrelsens hjemmeside finder du link til siden med dokumentet ”Information om husdyr-MRSA (MRSA 398)”. Informationen findes også i flere sprogversioner nederst på hjemmesiden:

<https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2016/Vejledning-om-forebyggelse-af-spredning-af-MRSA>

Link direkte til den danske udgave af ”Information om husdyr-MRSA (MRSA 398)”:

[https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2016/Vejledning-om-MRSA-270916/Information-om-husdyr-MRSA-\(MRSA-398\).ashx?la=da&hash=C364EC9BE6E489F15A1FC0A9FA6CB7F3A7043EB4](https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2016/Vejledning-om-MRSA-270916/Information-om-husdyr-MRSA-(MRSA-398).ashx?la=da&hash=C364EC9BE6E489F15A1FC0A9FA6CB7F3A7043EB4)

Kapitel 3. Basisaftale

Basisaftale om sundhedsrådgivning kan indgås i form af enten tværfaglig sundhedsrådgivning eller sundhedsrådgivning med staldskole.

Ved indgåelse af basisaftale får den besætningsansvarlige ikke øgede beføjelser med hensyn til anvendelse af lægemidler i besætningen set i forhold til besætninger uden SRA. Basisaftaler er primært indført for at tilgodese behovet for rådgivning om dyrevelfærd.

Den besætningsansvarlige skal være til stede ved rådgivningsbesøgene.

Tværfaglig sundhedsrådgivning omfatter minimum 2 årlige rådgivningsbesøg med samtidig deltagelse af en fagkonsulent, foruden besætningsdyrlægen og den besætningsansvarlige. Det er den besætningsansvarliges ansvar at sørge for, at fagkonsulenten indkaldes til de 2 rådgivningsbesøg. Sundhedsrådgivning med staldskole omfatter et årligt rådgivningsbesøg samt den besætningsansvarliges deltagelse i staldskole.

§ 15. Der henvises til afsnit II, side 3-7, vedr. rådgivning om dyrevelfærd. Mindst en gang årligt skal besætningens zoonotiske smittebeskyttelsesplan gennemgås, og hvis ændringer er ønskelige eller nødvendige, skal planen revideres. Der henvises til bemærkningerne til §§ 10-12.

§ 16. Skriftlig besøgsrapport. Der henvises til afsnit II og til bemærkningerne til § 34 (for så vidt angår de dele, der vedrører afrapportering om rådgivning om dyrevelfærd). Indsatsområder om dyrevelfærd, som er identificeret ved rådgivningsbesøget skal registreres i VetStat på <https://vetstat.fvst.dk>. Hvis det er besluttet ikke at identificere indsatsområder, skal dette også registreres. Der henvises til afsnit II om Registrering i VetStat side 9-11.

§§ 17-18. Med ændringen af bekendtgørelsen pr. 1. juni 2021 blev der i bekendtgørelsen indføjet mulighed for, at en besætningsdyrlæge, også ved basisaftale, kan indgå aftale med en stedfortræder i tilfælde af besætningsdyrlægens barsels- eller sygeorlov eller andet fravær med forventet varighed på mindst 6 måneder. I en sådan situation kan besætningsdyrlægen træffe aftale med en stedfortræder om varetagelse af sundhedsrådgivningsaftalen i op til 24 måneder, tilsvarende som det er muligt ved tilvalgsmodul. Besætningsdyrlægen skal, inden stedfortræderen midlertidigt overtager sundhedsrådgivningsaftalen, foretage registrering heraf i VetStat på <https://vetstat.fvst.dk>.

§§ 20-24. Staldskoledeltagerne skal i fællesskab udpege en tovholder (facilitator), som skal deltage ved alle staldskolebesøg. Ved sygdom eller andet uopsætteligt fravær kan en stedfortræder undtagelsesvist varetage rollen som tovholder. Stedfortræderen skal opfylde kravene i § 22, og skal udarbejde en rapport om staldskolebesøget, som også skal sendes til staldskolens faste tovholder (foruden staldskoledeltagerne og besætningsdyrlægen).

Kursusbeskrivelse for tovholdere

Dyrlæger eller fagkonsulenter, der ønsker at varetage rollen som tovholder (facilitator) skal have gennemført et kursus, som mindst omfatter følgende:

1. Rollen som tovholder (facilitator)
2. Øvelse 1: Identificer problemstillingen
3. Øvelse 2: Øvelse i tovholderrollen
4. Opsamling på problemstillinger og indsatsområder
5. Kollegial vejledning/supervision

Kurset skal have en varighed på mindst 8 timer. Fødevarestyrelsen skal ikke godkende kurserne. Tovholdere ved staldskoler skal overfor kontrolmyndigheden kunne dokumentere at have gennemført et kursus med et indhold, som mindst svarer til det ovenstående.

Kapitel 4. Tilvalgsmodul

Ved sundhedsrådgivningsaftale (SRA) med tilvalgsmodul får den besætningsansvarlige øgede beføjelser med hensyn til anvendelse af lægemidler til svin, for hvilke, der er stillet en

besætningsdiagnose. Ordineringsreglerne fremgår af bekendtgørelse om dyrlægers anvendelse, udlevering og ordinerer m.v. af lægemidler til dyr⁸.

Sundhedsrådgivningsaftale med tilvalgsmodul skal, foruden dyrlægens rådgivning om velfærdsmæssige forhold, også omfatte sundhedsmæssige forhold.

Ved ændring af aftaletype eller i tilfælde af ny besætningsdyrlæge skal SRA opsiges, og der kan eller skal, afhængigt af, om der er tale om obligatorisk SRA eller ikke, indgås en ny aftale. Hvis der indgås en ny aftale i forlængelse af den tidligere aftale, kan evt. medicin (som er inden for ordineringsperioden) i besætningen overgå til den nye aftale. Det er altså en forudsætning, at der ikke er en mellemliggende periode, hvor besætningen står uden dyr eller uden SRA. Den nye besætningsdyrlæge (hvis der er tale om en ny besætningsdyrlæge) skal ved det første rådgivningsbesøg genordinere den medicin, der skønnes nødvendig, og udarbejde nye anvisninger.

§ 25. En oversigt over mindste antal rådgivningsbesøg og rapporter pr. år fremgår af tabel 2.

TILVALGSMODUL	Antal besøg	Rapporter
Generelt	9	4
Kun slagtesvin	4	2

Tabel 2. Mindste antal rådgivningsbesøg og rapporter

For besætninger, der KUN består af slagtesvin (30 kg – slagtning), er der mulighed for reduceret antal rådgivningsbesøg (4 stk.). Dette er ikke muligt for besætninger, der f.eks. indkøber grise ved 7 kg, da der i dette tilfælde er grise i besætningen, der ikke er omfattet af definitionen på slagtesvin (30 kg – slagtning). Disse besætninger skal fortsat have 9 årlige besøg.

§ 26. Besætningsdyrlægen har mulighed for at træffe aftale med anden dyrlæge om varetagelse af op til 50 procent af de årlige rådgivningsbesøg. Besætningsdyrlægen skal ikke registrere dette i VetStat.

§ 27. Ved fravær i mere end 6 måneder, f.eks. på grund af barsels- eller sygeorlov, kan besætningsdyrlægen træffe aftale med en stedfortrædende dyrlæge, som kan varetage aftalen i op til 24 måneder. Besætningsdyrlægen skal foretage registrering i VetStat af aftale med stedfortræder, inden stedfortræderen midlertidigt overtager aftalen.

§§ 28 og 29. Den besætningsansvarlige skal være til stede ved rådgivningsbesøget, som skal omfatte rådgivning om dyrevelfærd, rådgivning om sundhedsmæssige forhold og, mindst en gang årligt, gennemgang af besætningens smittebeskyttelse og gennemgang af og om nødvendigt revision af besætningens zoonotiske smittebeskyttelsesplan. Konklusionerne på rådgivningsbesøget skal fremgå af journalen, jf. § 36, stk. 2.

§ 29, stk. 6. Hvis dyrlægen har ordineret lægemidler til flokbehandling ved det seneste rådgivningsbesøg, skal dyrlægen udarbejde en handlingsplan, jf. bilag 6, afsnit B, med henblik på at reducere behovet for flokbehandling. Handlingsplanen skal være besætningsspecifik. Den skal indeholde en beskrivelse af de konkrete forhold i besætningen (f.eks. kliniske fund, sygdomsforekomst, dødelighed, laboratoriesvar samt konkrete forhold vedrørende hygiejne,

⁸ Bekendtgørelse nr. 995 af 25. maj 2021 om dyrlægers anvendelse, udlevering og ordinerer m.v. af lægemidler til dyr

smittebeskyttelse og management), de aftalte tiltag, hvornår der forventes effekt af tiltag, samt en evaluering af tiltag. Ved manglende effekt skal der ske en justering af tiltagene.

Det er besætningsdyrlægens ansvar at handlingsplanen udarbejdes eller justeres, uanset om det er en stedfortrædende dyrlæge, der har varetaget besøg, hvortil der ordineres antibiotikaholdige lægemidler til flokbehandling.

Besætningsdyrlægen skal vurdere og om nødvendigt justere handlingsplaner efter hvert rådgivningsbesøg, hvortil der ordineres/genordineres antibiotika til flokbehandling. Der skal ske en evaluering af effekten af tiltag i eksisterende handlingsplan, herunder målt på udvikling i sygdomsforekomst og antibiotikaforbrug til flokbehandling. Der skal ikke nødvendigvis foretages en vurdering af udviklingen af antibiotikaforbruget baseret på en enkelt måned, men dyrlægen skal i handlingsplanen forholde sig til antibiotikaforbruget. Evalueringen skal indeholde dyrlægens samlede vurdering.

Hensigten med reglerne er, at der i den enkelte besætning gennemføres konkrete tiltag med henblik på at nedbringe behovet for flokbehandling.

§§ 30-32. Reglerne om flokbehandling implementerer Veterinærforslag II fra 2012, for så vidt angår indførelse af regler om laboratoriediagnostik ved flokmedicinering i svinebesætninger. Initiativet har til hensigt at modvirke uhensigtsmæssig anvendelse af flokmedicinering og er en del af indsatsen for at sikre ansvarlig anvendelse af antibiotika med fastholdelse af det lave niveau for antibiotikaresistens. Reglerne om flokbehandling er efterfølgende justeret i forbindelse med Veterinærforslag III fra 2017.

Det maksimale interval mellem laboratorieundersøgelser fremgår af nedenstående tabel:

	Interval (maks.) mellem laboratorieundersøgelser
Besætninger uden Gult kort (påbud om at bringe antibiotikaforbruget ned under den eller de overskredne grænseværdier, jf. bekendtgørelse om særlige foranstaltninger til nedbringelse af antibiotikaforbruget i svinebesætninger) ⁹	12 måneder
Besætninger med Gult kort (påbud om at bringe antibiotikaforbruget ned under den eller de overskredne grænseværdier, jf. bekendtgørelse om særlige foranstaltninger til nedbringelse af antibiotikaforbruget i svinebesætninger) ¹⁰	6 måneder

Tabel 3. Interval mellem laboratorieundersøgelser

For besætninger, der modtager Gult kort (påbud om at bringe antibiotikaforbruget ned under den eller de overskredne grænseværdier, jf. bekendtgørelse om særlige foranstaltninger til nedbringelse af antibiotikaforbruget i svinebesætninger), skal der dog indsendes prøver senest 3 måneder efter den seneste laboratorieundersøgelse.

⁹ Bekendtgørelse nr. 940 af 28. juni 2018 om særlige foranstaltninger til nedbringelse af antibiotikaforbruget i svinebesætninger

¹⁰ Bekendtgørelse nr. 940 af 28. juni 2018 om særlige foranstaltninger til nedbringelse af antibiotikaforbruget i svinebesætninger

Ved flokbehandling forstås, jf. § 2, nr. 9 i bekendtgørelsen, indgivelse af antibiotikaholdige lægemidler gennem vand eller foder til en gruppe af svin. Ordinerings til flokbehandling må kun ske i forbindelse med et rådgivningsbesøg. Bilag 6 beskriver indholdet af, hvad der skal foretages på rådgivningsbesøg i relation til ordinerings af antibiotika til flokbehandling.

Når dyrlægen ordinerer lægemidler til flokbehandling af mave-/tarmlidelser eller luftvejslidelser, skal dyrlægen for hver diagnose, inden behandlingen indledes, udtage prøver fra behandlingskrævende svin. Prøverne skal udtages i overensstemmelse med bilag 7.

Dyrlægen skal derefter – for hver besætningsdiagnose, som giver anledning til ordinerings til flokbehandling – udtage prøver fra behandlingskrævende svin, inden for de maksimale intervaller, der fremgår af tabel 3.

Hvis der har været gennemført flokbehandlinger i en periode, der er længere end de maksimale tidsintervaller i tabel 3, skal dyrlægen på ny udtage prøver til laboratorieundersøgelse, inden ny flokbehandling må indledes.

Dyrlægen skal indsende prøverne til undersøgelse på et laboratorium, som er godkendt af Fødevarestyrelsen, eller et udenlandsk laboratorium, som opfylder betingelserne for at blive godkendt. Hvis dyrlægen vælger et laboratorium, som ikke er godkendt af Fødevarestyrelsen, påhviler det dyrlægen at undersøge, og om nødvendigt at dokumentere, at det pågældende laboratorium opfylder betingelserne for at kunne blive godkendt.

Hvis laboratorieundersøgelsen viser, at den igangsatte behandling ikke er optimal, skal dyrlægen evaluere og om nødvendigt korrigerer behandlingen. Hvis laboratorieundersøgelsen giver et ikke-konklusivt svar, skal dyrlægen udtage prøver til supplerende undersøgelser iht. laboratoriets retningslinjer. Såfremt disse prøver heller ikke giver et entydigt svar, skal dyrlægen overveje at korrigerer eller indstille behandlingen. Hvis behandlingen ikke indstilles, skal dyrlægen senest 6 måneder efter seneste laboratorieundersøgelse udtage nye prøver med henblik på verifikation af den kliniske diagnose.

Kravet om, at dyrlægens kliniske diagnose skal verificeres ved hjælp af laboratorieundersøgelse, gælder kun ved ordinerings af antibiotika til flokbehandling af mave-/tarmlidelser eller luftvejslidelser, som udgør årsagerne til hovedparten af flokbehandlinger i svinebesætningerne. Kravet gælder naturligvis også i forbindelse med sanering. Uanset årsagen til flokbehandling må dyrlægen kun ordinere i forbindelse med et rådgivningsbesøg.

Når dyrlægen korrigerer behandlingen og derfor ordinerer et nyt præparat til flokbehandling, skal dyrlægen udarbejde anvisning på det nye præparat. Den nye anvisning erstatter dermed den tidligere anvisning, og det først ordinerede præparat må derfor ikke længere opbevares i besætningen, jf. § 4, stk. 1 i bekendtgørelse om dyreejeres anvendelse af lægemidler til dyr m.v.¹¹ Det samme gælder ved seponering af behandlingen.

§ 33. Den besætningsansvarlige skal føre optegnelser over medicinanvendelse, sygdomstilfælde (både behandlede og ikke behandlede) og dødsfald, og disse skal forelægges for og gennemgås af dyrlægen ved hvert rådgivningsbesøg. Dette gælder for alle aldersgrupper af svin.

¹¹ Bekendtgørelse nr. 996 af 25. maj 2021 om dyreejeres anvendelse af lægemidler til dyr m.v.

§ 34. Dyrlægen skal udfærdige rapporter med højst 3 måneders mellemrum. I forbindelse med mellemliggende rådgivningsbesøg skal dyrlægen føre journal med bl.a. konklusioner fra hvert besøg til brug for udfærdigelse af rapporten. For besætninger med tilvalgsmodul, og som kun består af slagtesvin, skal der dog kun udfærdiges besøgsrapporter hver 6. måned. Se også tabel 2.

I hver enkelt rapport skal dyrlægen bl.a. beskrive:

- dyrevelfærden (bilag 2), herunder beskrivelse af identificerede indsatsområder, se afsnit II, side 3-7, såfremt der er rådgivet om dyrevelfærd siden sidste rapport
- sundhedsmæssige forhold (bilag 5)
- flokbehandling (bilag 6), hvis der er ordineret lægemidler til flokbehandling siden sidste rapport
- handlingsplaner for ovenstående emner
- konklusioner vedr. zoonotisk smittebeskyttelsesplan (bilag 3), såfremt denne er gennemgået/revideret siden sidste rapport

Beskrivelserne skal være dækkende, og alle punkter skal beskrives for hvert enkelt staldafsnit. Dyrlægen skal også i rapporten anføre, hvis forholdene er i orden. Rapporten skal afspejle de forhold, som dyrlægen har konstateret på rådgivningsbesøgene, og som er konkluderet i journalen, jf. § 36, stk. 2.

For hver besætning med en sundhedsrådgivningsaftale (SRA), skal der udfærdiges én rapport. Da en besætningsansvarlig kan have ansvar for flere besætninger med individuelle SRA, er der mulighed for at udarbejde én samlet rapport, som omfatter alle besætninger, hvis dette ønskes. I disse tilfælde skal alle punkter i rapporten dog være tydeligt beskrevet for hver enkel besætning for sig.

Rapporterne benyttes bl.a. som handlingsplaner for de pågældende dyrehold med beskrivelse af mulighederne for forbedring af sundhedstilstanden og optimering af medicinforbruget. Rapporterne er således væsentlige redskaber for den besætningsansvarlige. For den del af rapporten, der vedrører de sundhedsmæssige forhold i besætningen, har Det Veterinære Sundhedsråd den 8. december 2006 udtalt, at rapporten bl.a. skal indeholde en beskrivelse af de under besøgene diagnosticerede sygdomme, samt en beskrivelse af forhold af betydning for sundhedstilstanden. Herudover finder Rådet, at rapporten bør indeholde en vurdering af de tidligere iværksatte behandlinger samt en beskrivelse af de aftalte handlingsplaner for den kommende periode. Disse oplysninger danner baggrund for ordinerer og/eller genordinerer af medicin.

Der stilles ikke egentlige formkrav til rapporten – det afgørende er, at rapporten er dækkende. Rapporten skal udformes således, at den er et redskab for den besætningsansvarlige, for dyrlægen selv og for kontrolmyndigheden. Rapportens indhold og omfang skal afspejle besætningens størrelse og problemniveau. Hvis besætningen for eksempel ligger tæt på Gult kort grænseværdierne for antibiotika, eller der indkøbes dyr fra flere forskellige besætninger, bør dette afspejles i rapporten. En summarisk rapport, f.eks. i tabelform og alene udfyldt med afkrydsninger, er ikke tilstrækkelig til at opfylde kravene til dyrlægen om at beskrive, vurdere og evaluere. Jo flere risikofaktorer og problemer, der findes i besætningen, jo større krav stilles der således til rapporten.

Dyrlægen må kun oprette **besætningsdiagnose** for en veldefineret sygdom, der optræder regelmæssigt i besætningen. Det skal derfor vurderes, om en given sygdom optræder i besætningen med en sådan hyppighed, at der er grundlag for at stille en besætningsdiagnose. Hvis sygdommen ikke har optrådt i besætningen mindst én gang om måneden gennem de seneste 6 måneder fra

dyrlægebesøget eller tilsvarende hyppigere i en kortere (dvs. seneste) periode, kan sygdommen ikke anses for at være regelmæssigt forekommende. Dyr lægen skal bl.a. vurdere, om sygdommen optræder så hyppigt, at den besætningsansvarlige med tilstrækkelig sikkerhed kan genkende sygdomssymptomerne. Dyr lægen skal beskrive symptomerne entydigt og genkendeligt, så de vigtigste differentialdiagnoser udelukkes. Formålet er at give den besætningsansvarlige mulighed for at indlede behandling af hyppigt forekommende og veldefinerede svinesygdomme i besætningen. Behovet for de enkelte besætningsdiagnoser skal løbende vurderes.

De aktuelle besætningsdiagnoser skal fremgå af rapporten. Hvis dyr lægen i tidsrummet mellem to rapporter opretter en ny besætningsdiagnose, skal dyr lægen udlevere dokumentation herfor til den besætningsansvarlige. I næste rapport ajourføres listen over besætningsdiagnoser med de aktuelle. Det er dyr lægens ansvar, at det entydigt fremgår for den besætningsansvarlige og for kontrollen, hvilke besætningsdiagnoser, der er gældende på et givet tidspunkt.

Når dyr lægen ordinerer lægemidler til en given besætningsdiagnose, må ordineringen bestå af et eller flere præparater (f.eks. antibiotika og smertestillende), men der må ikke for samme besætningsdiagnose være valgmuligheder mht. behandlingen. Dyr lægen må således ikke ordinere to forskellige antibiotika, som landmanden skal vælge imellem. Dyr lægen skal angive symptomerne for hver enkelt besætningsdiagnose så specifikt, at landmanden kan skelne mellem diagnoserne og dermed iværksætte den korrekte behandling, som beskrevet af dyr lægen. Dyr lægens beskrivelse af besætningsdiagnoser og de tilhørende anvisninger skal med andre ord være specifikke og utvetydige.

§ 36. Der stilles ikke formkrav til journalen. Den skal dog umiddelbart kunne forevises for kontrolmyndighederne, og for så vidt angår punkterne angivet i § 36, stk. 2, nr. 3-5, skal oplysningerne opbevares samlet, medmindre dele af materialet forefindes elektronisk. Det accepteres, at hele eller dele af journalen forefindes elektronisk.

Journalen skal indeholde oplysning om enhver kontakt med besætningen, herunder om evt. telefonkonsultationer og akutbesøg. Journalen skal desuden indeholde de oplysninger, der er listet i § 36, stk. 2.

Ved akutbesøg i besætningen skal der i journalen kun føres optegnelser over ordinerede og udleverede lægemidler samt tilbageholdelsestider (kopi af anvisning). Ved rådgivningsbesøg skal journalen ajourføres med alle de oplysninger, der er anført i § 36, stk. 2, dog kun kopi af rapporter, hvis der er udarbejdet rapporter siden sidste rådgivningsbesøg.

Dyr lægen skal for hvert rådgivningsbesøg skrive dækkende konklusioner i journalen, da konklusionerne skal danne baggrund for kvartalsrapporterne. Kliniske registreringer og anvisninger vurderes ikke at være tilstrækkelige som konklusion på rådgivningsbesøg.

Konklusionerne skal omfatte flg.:

- 1) dyrevelfærden (bilag 2)
- 3) sundhedsmæssige forhold (bilag 5)
- 4) evt. flokbehandling (bilag 6)
- 5) evt. gennemgang/revision af zoonotisk smittebeskyttelsesplan (bilag 3)

Konklusionerne skal afspejle rådgivningsbesøgets indhold og således kort beskrive sundhedstilstanden i besætningen. Konklusioner efter rådgivningsbesøg, som omfatter rådgivning

om dyrevelfærd (mindst hver 6. måned jf. § 29) skal tillige indeholde beskrivelse af dyrevelfærdstilstanden i besætningen. Sygestier skal omtales særskilt og herudover de særlige forhold, der måtte gøre sig gældende i besætningen. Konklusionernes indhold og omfang skal denne ligeledes omtales. Hvis besætningen ligger tæt på grænseværdierne for antibiotika, eller hvis der indkøbes dyr fra mange forskellige besætninger, bør dette afspejles i konklusionerne. Jo flere risikofaktorer og problemer, der findes i besætningen, jo større krav stilles der altså til konklusionerne.

Hvis forholdene findes i orden, skal dette også fremgå af både konklusionerne fra rådgivningsbesøgene og af den efterfølgende rapport.

Journalen er dels dyrlægens "huskeseddel" til brug for rapporten og dels dokumentation over for kontrolmyndighederne.

§ 37. Når en anden dyrlæge end besætningsdyrlægen udfører rådgivningsbesøget, skal denne sende konklusioner og øvrige journaloptegnelser til besætningsdyrlægen inden 8 dage efter besøget.

Kapitel 5 Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 39. Bekendtgørelse nr. 991 af 25. maj 2021 om sundhedsrådgivningsaftaler for svinebesætninger træder i kraft den 1. juni 2021 på nær bestemmelsen i § 6, stk. 1 om at en sundhedsrådgivningsaftale kan indgås digitalt via VetStat. Denne bestemmelse træder i kraft den 14. juni 2021 samtidig med at nyt VetStat åbnes for eksterne brugere (jf. § 39, stk. 10).

§ 39, stk. 3-14 indeholder detaljerede ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser for at kunne håndtere de tekniske og juridiske udfordringer, der er forbundet med at gå fra ét IT system til et andet (fra det hidtidige VetStat til nyt VetStat). I den forbindelse skal der tages højde for, at sundhedsrådgivningsaftaler fremover skal være indgået og registreret på besætningsniveau samt at VetReg (Dyrlægeregisteret) integreres i nyt VetStat.

Af overgangsbestemmelserne fremgår hvorledes der skal forholdes med hensyn til sundhedsrådgivningsaftaler, der er indgået før den 1. juni 2021, i forhold til registreringer i VetReg, jf. § 39, stk. 3-5.

Som udgangspunkt vil disse aftaler endvidere af Fødevarestyrelsen blive konverteret til nyt VetStat registreret på besætningsniveau (jf. § 39, stk. 6-8). Bemærk dog, at sundhedsrådgivningsaftaler, der omfatter et CHR-nummer med flere besætninger med forskellige ejere, betragtes som ophævet med virkning fra den 1. juni 2021 (jf. § 39, stk. 9). I disse situationer skal der for den enkelte besætning indgås en ny aftale, såfremt antallet af svin i besætningen er større end eller lig med en eller flere af tærskelværdierne.

For sundhedsrådgivningsaftaler indgået fra og med den 1. juni 2021 skal der ske registrering i nyt VetStat. Registreringer kan dog først ske fra og med den 14. juni 2021 pr. hvilken dato nyt VetStat åbnes for eksterne brugere (jf. § 39, stk. 11-14).

Fristen for registrering af sundhedsrådgivningsaftaler indgået fra og med den 1. juni til og med den 13. juni 2021 og registreringer i øvrigt i forhold her til (opsigelse af aftaler, registrering af indsatsområder og aftale med stedfortræder) er forlænget fra 8 dage til "senest den 30. juni 2021" (jf. § 39, stk. 11—14), For sundhedsrådgivningsaftaler mm. indgået fra og med den 14. juni 2021 gælder registreringsfristen på 8 dage.